הלכה · משנה תורה · מפרשים · יצחק ירנן · ספר קניין

יצחק ירנן על משנה תורה, הלכות שכנים

רבי אליקים גאטינייו

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

יצחק ירנן על משנה תורה, הלכות שכנים

רבי אליקים גאטינייו

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/יצחק-ירנן-על-משנה-תורה-הלכות-שכנים/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה 38-202611161024v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ג 4
הלכה י 4

פרק ג

הלכה י

כתוב אצלי בחי' גיטין דף ס' ע"ב רש"י ד"ה (בדמי ז"ל) [במיזל] כו"ע לא פליגי וכו'. דכל הרוצה לדלות ידלה וכו' ע"כ ולכאורה אין הענין מובן דאי אין סוכרין את הנהר אלא הולך כפשטו מה שייך לומר בזה דלא פליגי אלא כולן ידלו ודאי ידלו דמי מערער בזה ונראה הכונה דלעולם שרוצים לסכור משום דאף דאיכא להשקות כולן בבת אחת ברם אחר כך מימיו פוסקין ואין מסיימין כולם השקאתם וכמ"ש התוספות ז"ל ולכן רוצים העליונים לסכור וקאמר כיון דבלי סכור יכולין להשקות את שדותם והנהר מושך כפשטו משום דבאים מים רבים בבת אחת כל הרוצה ידלה ולא יסכור העליון מטעם דאחר כך נפסקין אלא ישקו כולם בבת אחת כל היכא דאיכא וזה ג"כ דעת התוס' ברם הר"מ פ"ג דשכנים פירש בדמיזל משקין על הסדר יעו"ש. ולא ירדתי לכונתו דכיון דהנהר הולך כפשטו למה לא ישקו כולן בבת אחת מה היזק מטי ליה לעליון המשקה אי משקין אחריו מן הנהר ההולך עוד כפשטו והבאים אחריו נשאו ונתנו בדבריו ולא נתנו לבם בזה. וחכם בני יצחק יצ"ו פירש דבריו נכון והוא דלדעתו בדמיזל דקאמר בש"ס לאו כפי' רש"י ז"ל אלא הכי פירושו דא"צ לסכור כדי שיבא הנהר תוך שדה של עליון זה אלא זה דרכו לילך לתוך שדה זה ומתוך שדה זה הולך לתוך שדה אחר וכן משדה לשדה ואין דרכו לילך דרך חוצה וקרי ליה מיזל משום דאין צריך לסכור כדי שיכניס הנהר לתוך שדה של עליון זה אלא ממילא אזל וקאמר בש"ס דבזה לא פליגי דעלאי שתו ברישא משום דכיון דנכנס ממילא לתוך שדהו ראוי הוא שהוא ישקה תחילה כי פליגי בדמסכר שכדי להשקות שדהו צריך שיסכור שלא ילכו כפשטו המים שהוא ענין אחר שהנהר דרכו הוא דרך חוץ בזה הוא דפליגי.

וע"פ דברי הבן יקיר לי הונח לי מ"ש עוד הרמב"ם **ובור הקרוב לאמה וכו'** שנתקשה בהם הר"א והרה"מ והלח"מ יעו"ש והוא דבור הקרוב לאמה מתמלא ראשון דהיינו אמה המתהלכת ע"פ בורו הוא ממש נדון דמיזל דקאמר בגמ' דלכו"ע הראשון קודם ולכן כתבו רבינו שהוא ככו"ע והעתיק לשון המשנה והש"ס כלשונם ועיין להלח"מ מה שהקשה לפירוש רש"י דכל הרוצה לדלות ידלה היאך אמר במתני' דבור הקרוב לאמה מתמלא ראשון הא כל הרוצה ידלה יעו"ש ולא הבינותי דבריו דבבור מה שייך לומר כל הרוצה אם אינו מתמלא זה שהולך אמת המים על פיו היאך ימלא אחר.